

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด

นภัสภรณ์ เจริญสะอาด *

สิทธิพร สุนทร **

เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา **

(วันรับบทความ: 29 มกราคม 2563/ วันแก้ไขบทความ: 27 มิถุนายน 2563/ วันตอบรับบทความ: 9 กรกฎาคม 2563)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 2) ระดับความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และ 5) สร้างรูปแบบความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามเชิงปริมาณ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน บุคลากรสังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 396 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ และการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้แทนบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 20 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างร่วมกับการประชุมกลุ่มย่อย และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจ และระดับความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยการบริหารงานบุคคล และปัจจัยงบประมาณ ส่วนรูปแบบความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยการบริหารงานบุคคล ปัจจัยงบประมาณ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยโครงสร้างการบริหารงาน ปัจจัยความสัมพันธ์ ปัจจัยความเชื่อมั่น ปัจจัยขนาดขององค์กร ปัจจัยสิทธิประโยชน์ และปัจจัยค่านิยมร่วม

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, ความสำเร็จ, การถ่ายโอนภารกิจ, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ, จังหวัดร้อยเอ็ด

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร. สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Factors Affecting the Achievement of the Transfer Mission of Sub-district Health Promotion Hospitals to Local Government Organizations in Roi Et Province

Napatsaporn Choengsa-ard^{*}

Sitthiporn Soonthorn^{**}

Saowaluk Nikornpittaya^{**}

(Received Date: January 29, 2020, Revised Date: June 27, 2020, Accepted Date: July 9, 2020)

Abstract

This research paper incorporated both qualitative and quantitative methodology in the study of 5 principal objectives as factors affecting the achievement of the transfer of sub-district health promotion hospitals to local organizations in Roi Et Province. A questionnaire approach was used to obtain quantitative information from 396 subjects who operated as personnel under local government organizations, community leaders, personnel under the sub-district health promotion hospitals, and village health volunteers. A questionnaire was drafted to incorporate areas specific to the aim of the thesis paper. Qualitative analysis was conducted using a much smaller sample size extracted from the initial quantitative group. This was narrowed down to a specific target group of 20 participants for in-depth interviews and 18 participants were selected for focus group discussions. This method facilitated a comparative analysis to determine levels of achievement. Data results can be utilized to improve areas where the performance of our mission is lacking. Details of the research findings are supported by data in the form of tables and pattern. The various analytical methods employed showed that there was a high factor correlation level among the target group concerning 1) Policy, 2) Public participation, 3) Personnel administration, and 4) Budgeting. The in-depth interviews and focus group discussions determined a further 10 factors as 1) Policy, 2) Personnel administration 3) Budgeting, 4) Public participation, 5) Management structure, 6) Personnel relationships, 7) Confidence in personnel, 8) Organization size, 9) Personal benefits, and 10) Common values that all impacted the success of the transfer mission.

Keywords: Factor, Achievement, Transferring, Health promotion hospital, Roi Et Prov.

^{*} Student of Doctor of Public Administration (Public and Private Management) Rajabhat Maharakam University.

^{**} Asst. Prof., Dr. of Public Administration (Public and Private Management) Curriculum, Rajabhat Maharakam University

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เป็นแผนพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งแปลงยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 โดยการกระจายอำนาจในประเทศไทยเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรัฐครั้งสำคัญที่ส่งผลต่อประชาชนในทุกระดับ ดังนั้น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จึงได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีแผนการดำเนินการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แล้วเสร็จภายในปี 2553 แต่ผลการดำเนินการในระยะที่ผ่านมาพบว่า ยังมีปัญหาอุปสรรคด้านความพร้อมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักกรรมการ 2 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2560, น. ก - ค)

โดยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาจนกระทั่งถึงปี 2559 มีการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 51 แห่ง จาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั่วประเทศ จำนวน 9,787 แห่ง ซึ่งในส่วนที่ได้ถ่ายโอนภารกิจไปแล้วมีทั้งที่ประสบผลสำเร็จสามารถดำเนินงานได้ แต่ยังมีบางส่วนที่มีข้อจำกัดโดยเฉพาะการประสานงานระหว่างพื้นที่ การสนับสนุนวิชาการและบุคลากรที่ขาดองค์ความรู้ด้านการบริหารการแพทย์และสาธารณสุข การงบประมาณที่ไม่เพียงพอส่งผลให้การจัดหาเครื่องมือทางการแพทย์ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ อีกทั้งการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กไม่สามารถรองรับภารกิจด้านการสาธารณสุขที่ถ่ายโอนลงไปได้เต็มที่ (ผู้จัดการออนไลน์, 2562)

ในส่วนของจังหวัดร้อยเอ็ดมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้งหมด 231 แห่ง โดยจากการดำเนินงานตามนโยบายการถ่ายโอนที่ผ่านมา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดยังไม่สามารถถ่ายโอนได้ เนื่องจากผู้บริหารไม่มีความพร้อม ไม่มีความชัดเจนในวิธีการปฏิบัติในการถ่ายโอน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลยังไม่มีความมั่นใจในการถ่ายโอนไปอยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 23 มีนาคม 2562)

จากสภาพการณดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีแนวทางและรูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารจัดการและตอบสนองความต้องการและจัดการปัญหาในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่ ในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด
5. เพื่อสร้างรูปแบบความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วยปัจจัย 6 ด้านได้แก่ 1) ปัจจัยด้านนโยบาย 2) ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารงาน 3) ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ 5) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร และ 6) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 ด้าน และเป็นฐานคิดในการนำไปวิจัยเชิงคุณภาพของการวิจัยระยะต่อไป เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 203 แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 230 แห่ง

3. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

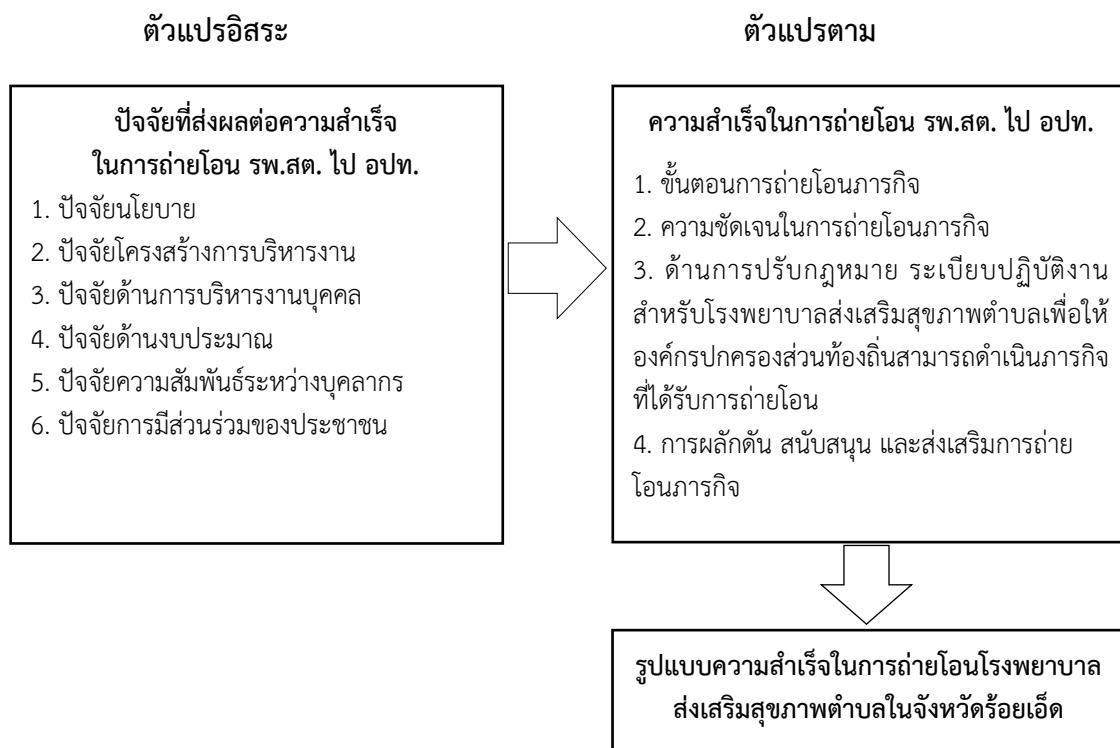
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ บุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน บุคลากรสังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) รวมจำนวนทั้งสิ้น 38,037 คน (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 23 มีนาคม 2562)

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ตัวแทนของประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1976, p.727) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน

3.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งใช้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง แบ่งได้ 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ จำนวนทั้งสิ้น 20 คน และ 2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) จำนวนทั้งสิ้น 18 คน

กรอบแนวคิด

จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังภาพที่ 1 นี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมเพื่อนำไปสู่คำตอบของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มุ่งศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และระดับความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีรายละเอียดของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง แบ่งได้ดังนี้

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4,766 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 2,511 คน บุคลากรสังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 1,379 คน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน 29,381 คน รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 38,037 คน (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 23 มีนาคม 2562)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ตัวแทนของประชากรในการวิจัย ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1976, p. 727) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยขั้นตอนที่ 1 ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (1967, pp. 90 - 95) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00 ขึ้นไปทุกข้อ และได้ผ่านการทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพจากประชากรการวิจัยซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจำนวน 40 คน โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติซึ่งได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงแบบเป็นขั้นตอน (stepwise method)

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งมุ่งศึกษารูปแบบความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับวิธีการประชุมกลุ่มย่อย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 นี้ ได้แก่ ผู้แทนบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้แทนบุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนบุคลากรสังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้แทนผู้นำชุมชน และ ผู้แทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งสามารถแบ่งได้ตามวิธีการที่ใช้ในการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ จำนวน 20 คน ประกอบด้วย 1) ผู้แทนบุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7 คน 2) ผู้แทนบุคลากรสังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน 7 คน 3) ผู้แทนผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน และ 4) ผู้แทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน 3 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 20 คน

1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประชุมกลุ่มย่อย จำนวน 18 คน ประกอบด้วย 1) ผู้แทนบุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 คน 2) ผู้แทนบุคลากรสังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน 6 คน 3) ผู้แทนผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน และ 4) ผู้แทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน 3 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 18 คน ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มย่อย เป็นกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกัน แต่ไม่ใช่บุคคลคนเดียวกัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยระยะขั้นตอนที่ 2 นี้ ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย ซึ่งได้ผ่านการความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อความถามของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เป็นที่เรียบร้อย โดยแบบสัมภาษณ์นี้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 ขึ้นไปทุกข้อความถาม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยระยะนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากการบันทึกข้อสนทนาแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview form) และแบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย โดยใช้การถอดและตีความข้อสนทนา (interpreting) การแบ่งหมวดหมู่ และจัดกลุ่มข้อสนทนาที่ได้รับ (grouping)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเชิงปริมาณ (การวิจัยขั้นตอนที่ 1)

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 396 คน สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 281 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 มีอายุ 40-49 ปี มีค่าความถี่เท่ากับ 163 คน คิดเป็นร้อยละ 41.16 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปวช. ปวส. หรือเทียบเท่า มีค่าความถี่เท่ากับ 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.68 มีตำแหน่งในการทำงานเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีค่าความถี่เท่ากับ 282 คน คิดเป็นร้อยละ 71.21 และปฏิบัติงานอยู่ที่อำเภอเมืองร้อยเอ็ด มีค่าความถี่เท่ากับ 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.62

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อจำแนกเป็นรายปัจจัยพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 3.49$) และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ($\bar{X} = 3.41$) และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.34$) รองลงมาปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารงาน ($\bar{X} = 3.31$) ปัจจัยด้านนโยบาย ($\bar{X} = 3.30$) และปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.26$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลฯ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนฯ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยด้านนโยบาย	3.30	0.88	ปานกลาง
2. ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารงาน	3.31	0.86	ปานกลาง
3. ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล	3.26	0.84	ปานกลาง
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ	3.34	0.84	ปานกลาง
5. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร	3.41	0.84	มาก
6. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	3.49	0.84	มาก
รวม	3.35	0.85	ปานกลาง

1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลฯ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลฯ อยู่ในระดับปานกลางจำนวนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการปรับกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติงานสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการกิจการที่ได้รับการถ่ายโอน ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาด้านขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจ ($\bar{X} = 3.24$) ด้านการผลักดัน สนับสนุน และส่งเสริมการถ่ายโอนภารกิจ ($\bar{X} = 3.22$) และด้านความชัดเจนในการถ่ายโอนภารกิจ ($\bar{X} = 3.18$) ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโดยรวม/ รายด้าน

ความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลฯ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจ	3.24	0.78	ปานกลาง
2. ด้านความชัดเจนในการถ่ายโอนภารกิจ	3.18	0.84	ปานกลาง
3. ด้านการปรับกฎหมายระเบียบปฏิบัติงานสำหรับโรงพยาบาลฯ	3.32	0.83	ปานกลาง
4. ด้านการผลักดัน สนับสนุน และส่งเสริมการถ่ายโอนภารกิจ	3.22	0.89	ปานกลาง
รวม	3.24	0.84	ปานกลาง

1.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ของตัวแปรอิสระ (X) ทั้ง 6 ตัวแปร มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับตัวแปรตาม (Y) ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ 0.85 และสามารถเรียงลำดับปัจจัยที่มีค่าความสัมพันธ์ (R) จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยการบริหารงานบุคคล (X_3 , $R = 0.81$) รองลงมาปัจจัยโครงสร้างการบริหารงาน (X_2 , $R = 0.80$) ปัจจัยด้านนโยบาย (X_1 , $R = 0.79$) ปัจจัยงบประมาณ (X_4 , $R = 0.77$) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน (X_6 , $R = 0.77$) และปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร (X_5 , $R = 0.71$) ซึ่งสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลฯ

ตัวแปรอิสระ	Y _{รวม}
ปัจจัยด้านนโยบาย (X ₁)	.79**
ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารงาน (X ₂)	.80**
ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล (X ₃)	.81**
ปัจจัยด้านงบประมาณ (X ₄)	.78**
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร (X ₅)	.71**
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (X ₆)	.78**
รวมปัจจัย (X₁-X₆)	.85**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\alpha = .01$) มีจำนวน 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบาย (X₁) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (X₆) ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล (X₃) และปัจจัยด้านงบประมาณ (X₄) โดยปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมในระดับสูง ($R = .86$) และสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมได้อย่างถูกต้องร้อยละ 73.90 ($R^2 = .739$) ทั้งนี้สามารถเรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จฯ จากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ปัจจัยด้านนโยบาย (X₁, Beta = .28) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (X₆, Beta = .27) ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล (X₃, Beta = .18) และปัจจัยด้านงบประมาณ (X₄, Beta = .14) โดยปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล (X₃) เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลฯ โดยรวมได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อปัจจัยด้านนโยบาย (X₁ Beta = .28) มีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้ความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวม เปลี่ยนแปลงไป 0.28 หน่วยในทิศทางเดียวกัน ดังตารางที่ 4 และสามารถเขียนสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y_{รวม} = .830 + (.292X_1) + (.188X_3) + (.133X_4) + (.227X_6)$$

$$Z_{รวม} = .334Z_1 + .206Z_3 + .145Z_4 + .248Z_6$$

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ($Y_{รวม}$)

Method: Stepwise (n = 396)	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	b	S.E.	β , Beta		
4 (Constant)	.43	.09	-	4.84	.00
ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล (X_3)	.19	.06	.21	3.27	.001**
ปัจจัยด้านนโยบาย (X_1)	.29	.04	.33	7.28	.000**
ปัจจัยด้านส่วนร่วมของประชาชน (X_6)	.23	.05	.25	5.10	.000**
ปัจจัยด้านงบประมาณ (X_4)	.13	.05	.15	2.59	.010**
$R = .86 / R^2 = .74 / R^2_{Adj.} = .74$					
Excluded Variables					
Model 4	β , Beta In		t	Sig.	
1) ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารงาน (X_2)	.02		.35	.73	
2) ปัจจัยความสัมพันธ์บุคลากร (X_5)	-.09		-1.48	.14	

หมายเหตุ: Model 1 Predictors: (Constant), X_3 / Predictors: (Constant), X_3 , X_1 / Predictors: (Constant), X_3 , X_1 , X_6 / Predictors: (Constant), X_3 , X_1 , X_6 , X_4 / Dependent Variable: รวม/
** = นัยสำคัญที่ระดับ .01

ทั้งนี้ จากตารางที่ 4 ตัวแปรอิสระที่เหลือจำนวน 2 ตัวแปรได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารงาน (X_2) และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร (X_5) ได้รับการตัดออกจากสมการถดถอย เนื่องจากพบว่าไม่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังปรากฏในท้ายตารางที่ 4 (Excluded Variables-Model 4 = ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารงาน, X_2 / ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร, X_5)

2. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ (การวิจัยขั้นตอนที่ 2)

2.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวน 9 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยการบริหารงานบุคคล ปัจจัยงบประมาณ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยโครงสร้างการบริหารงาน ปัจจัยความสัมพันธ์ ปัจจัยความเชื่อมั่น ปัจจัยขนาดขององค์กร และปัจจัยสิทธิประโยชน์

2.2 ผลการประชุมกลุ่มย่อย สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จอีกจำนวน 1 ตัวแปร ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านการมีค่านิยมร่วมกันของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการค้นพบปัจจัยใหม่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาล

2.3 ผลการสังเคราะห์รูปแบบความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด จากข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัยขั้นตอนที่ 1-2 นั้น ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์รูปแบบความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จ จำนวนทั้งสิ้น 10 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยนโยบาย ปัจจัยการบริหารงานบุคคล ปัจจัยงบประมาณ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยโครงสร้างการบริหารงาน ปัจจัยความสัมพันธ์ ปัจจัยความเชื่อมั่น ปัจจัยขนาดขององค์กร ปัจจัยสิทธิประโยชน์ และปัจจัยค่านิยมร่วม ดังแสดงในภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดร้อยเอ็ด

อภิปรายผลผลการวิจัย

จากผลการวิจัยได้นำมาสู่การอภิปรายผลจำแนกตามปัจจัยทั้ง 10 ตัวแปร ดังนี้

1. ปัจจัยด้านนโยบาย

เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งนี้เป็นเพราะนโยบายเปรียบเสมือนคำสั่งให้มีการปฏิบัติ ซึ่งต้องมีการสื่อสารให้บุคลากรทราบเพื่อนำไปสู่การตามแนวนโยบายที่วางไว้ได้ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบายนั้น ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวมัลย์ เสือแสงทอง และราไฟ แก้ววิเชียร (2555, น. 84 - 93) ที่ได้ศึกษา การถ่ายโอนสถานีนามัยให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล 2550-2554 โดยผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของการถ่ายโอนสถานีนามัยให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล

2. ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารงาน และปัจจัยด้านขนาดขององค์กร

เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งนี้เป็นเพราะโครงสร้างของการบริหารจัดการองค์กรเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้มีประสิทธิภาพที่ต้องมีความชัดเจนในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีความสามารถในการปรับตัวขององค์กรตามแนวคิดของ Paul E. Mott (1973, p. 188) ที่ได้อธิบายว่าโครงสร้างองค์กร รวมถึงขนาดขององค์กรนั้น เป็นตัวแปรสำคัญของการมีความสามารถในการปรับตัวและการมีความยืดหยุ่นเพื่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศักดา หาญยุทธ (2554, น. ค-ง) ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหมาะสมกับบริบทประเทศไทย ที่พบว่า ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีขนาดเล็ก งบประมาณที่ได้รับก็น้อยด้วย ซึ่งเป็นข้อจำกัดทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งไม่สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้

3. ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร

เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารงานบุคคลมีความสำคัญเป็นอันดับแรกของการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกับแนวคิดของ ฤนต์ เดชทรัพย์ (2550, น. 21) ที่ได้อธิบายว่าการดำเนินงานขององค์กรให้ประสบความสำเร็จนั้นคนเป็นหัวใจของความสำเร็จดังกล่าว นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ของบุคลากรยังเป็นส่วนสำคัญของการดำเนินงานตามนโยบาย ทำให้ขับเคลื่อนงานตามนโยบายได้ง่าย มีการประสานงานกันง่าย ทำให้งานเสร็จเร็ว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มโน มณีฉาย (2561, น.23-32) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในการปฏิบัติงานเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลให้การถ่ายโอนโรงพยาบาลฯ สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

4. ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์ส่วนบุคคล

เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งนี้เป็นเพราะการพัฒนาแทบทุกด้านยิ่งด้านสาธารณสุขที่ต้องมีเครื่องมือทางการแพทย์ที่เหมาะสม และในการให้บริการด้านสุขภาพไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการส่งเสริม ป้องกันโรค ตรวจรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ ต้องมีการจัดหาทรัพยากรที่เหมาะสมในการดูแลซึ่งต้อง Support ด้วยงบประมาณทั้งสิ้น เช่นเดียวกับปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์ส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพราะบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความกังวลใจและไม่มีความมั่นใจในการถ่ายโอนไป ยังมองไม่เห็นอนาคตของตัวเอง ยังไม่มีความชัดเจนทั้งด้านความก้าวหน้า และสวัสดิการต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมยศ แสงมะโน, สุพรชัย ศิริโวหาร, และกัลทิมา พิชัย (2557, น. 25-36) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ โดยผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทางด้านงบประมาณเป็นตัวแปรสำคัญของการเป็นสาเหตุที่ทำให้การถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เสร็จเรียบร้อยตามแผน

5. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งนี้เป็นเพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานในท้องถิ่น ซึ่งเป็นจุดแข็งของการทำงานในท้องถิ่นตามนโยบายต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภัชญา สุนันตะ (2561, น.98-107) ที่ได้ศึกษาเรื่อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับบทบาทการสร้างเสริมสุขภาพชุมชน โดยผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมประชาชนเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการผลักดันให้เกิดการดำเนินการกิจการพัฒนาท้องถิ่นให้ขับเคลื่อนไปได้

6. ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นของบุคลากร และปัจจัยด้านค่านิยมร่วมในการทำงานร่วมกัน

เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางคนมีการศึกษาในระดับไม่สูงมาก การยอมรับในตัวผู้บริหารที่มีความรู้ไม่เทียบเท่ากับบุคลากรวิชาชีพซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการบริหารงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชื่นจิตต์ วงษ์พนัส, บุญทัน ดอกไธสง, สุดใจ ทูลพาณียกิจ, และบุญเรือง ศรีเทวัญ (2556, น. 47-60) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี นนทบุรี และพระนครศรีอยุธยา โดยผลการวิจัยพบว่าความเชื่อมั่นของบุคลากรทางด้านการศึกษานับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้เกิดความพร้อมถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลต่อการมีค่านิยมร่วมในการทำงานร่วมกัน หรือปัจจัยด้านค่านิยมร่วมในการทำงานร่วมกันของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากค่านิยมร่วมนั้นเป็นข้อกำหนดร่วมกันของคนในองค์กรในการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ McKinsey ซึ่งได้อธิบายถึงค่านิยมร่วมของคนในองค์กรในฐานะที่เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและทัศนคติของบุคคลที่มีต่องาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้รับ นโยบายควรมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความเห็นชอบโดยหลักการร่วมกัน มีการกำหนดกรอบโครงสร้างที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติสามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง ลดปัญหาและความซ้ำซ้อนในการทำงาน มีระบบการสนับสนุนส่งเสริมให้ก้าวหน้าในการทำงาน ให้มีความชัดเจน จัดสรรทรัพยากร/งบประมาณในการทำงานได้เหมาะสมกับความรับผิดชอบ จัดให้บุคลากรมีความใกล้ชิด ประสานงานง่าย ร่วมมือกันทำงาน มีการสำรวจความเห็นของประชาชนและผู้ทุกภาคส่วนด้วย กำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการทำงาน และจัดงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อให้ภารกิจด้านสาธารณสุข มีความเป็นไปได้ทุกพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลดีและผลเสียของการถ่ายโอนภารกิจให้ท้องถิ่น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ที่มีการถ่ายโอนภารกิจและพื้นที่ที่ไม่มีการถ่ายโอนภารกิจว่ามีความแตกต่าง และควรมีการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนภารกิจโดยรวมของประเทศให้บรรลุตามนโยบายที่ตั้งไว้

บรรณานุกรม

- กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2562). *ข้อมูลทรัพยากรสุขภาพหน่วยบริการปฐมภูมิ*. สืบค้นจาก <http://gishealth.moph.go.th/pcu/admin.php>
- ชื่นจิตต์ วงษ์พนัส, บุญทัน ดอกไธสง, สุดใจ ทูลพาณิชยกิจ, และบุญเรือง ศรีเทวัญ. (2556). ความพร้อมการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี นนทบุรี และพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการคณะบริหารธุรกิจ*, 8(1), 47-60.
- ณัด เดชทรัพย์. (2550). *การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัยตามหลักธรรมาภิบาล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). อุดรดิตถ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2562). 130 รพ.สต. จ่อโอนภารกิจเข้าท้องถิ่นปีงบประมาณ 62 ล็อกสเปก “สังกัด อบจ.” เท่านั้นเพื่อความก้าวหน้าบุคลากร. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/politics/detail/9620000001740>.
- ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น สำนักกรรมการ 2 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2560). *รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่องการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.

- มโน มณีฉาย. (2561). การถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ไปสังกัดกับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.). สืบค้นจาก [https://www.hfocus.org/
content/2019/02/16857](https://www.hfocus.org/content/2019/02/16857)
- เยาวมาลย์ เสือแสงทอง และรำไพ แก้ววิเชียร. (2555). 5 ปีของการถ่ายโอนสถานีนอนมัยให้แก่
องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล: การกระจายอำนาจด้านสาธารณสุข ปี 2550–2554.
สืบค้นจาก <http://kb.hsri.or.th/dspace/handle/11228/3515?locale-attribute=th>.
- สมยศ แสงมะโน, สุพรชัย ศิริโวหาร, และกัลทิมา พิชัย. (2557). ปัญหาการถ่ายโอนโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลจากกระทรวงสาธารณสุขไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 5(2), 25-36.
- สุภัชญา สุนันต๊ะ. (2561). องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบทบาทการสร้างเสริมสุขภาพชุมชน.
วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข, 4(1), 98-107.
- Likert, R. (1967). *The Human Organization: Its Management and Value*. New York:
McGraw-Hill.
- Paul E. Mott. (1973). *The Characteristics of Efficient Organization*. New York: Herpes
& Row Publishers.
- Yamane, T. (1976). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.